

ДОНАЛД УЕСТЛЕЙК ЛЕКА НОЩ

Превод от английски: Людмила Георгиева, 1993

chitanka.info

Болка. Неопределена болка в гърдите, в корема, в краката. А момичето пронизително стърже думите на песен и в мрака се мятат сиво-сини сенки.

„Аз съм Дон Дентън — натрапваше се мисъл. — Стреляха в мен.“

Но момичето продължаваше да креци, невъзможно беше да се съсредоточи. Усети как пропада, опита да удържи съзнанието си на ръба на пропастта и внезапно, почти вдървен от ужас, осъзна, че това не е сън и смъртта наистина посяга към неговата същност.

Трябваше да отвори очи, с цената на всичко да отвори очи. Да слуша тази кресла, да се вкопчи в думите на тъпанарската ѝ песен, да принуди мозъка си да работи.

„Лека нощ, лека нощ, светлините гаснат. Нека в прозорците ви светят звезди, ако сте самотни...“

В стаята беше тъмно, само телевизорът живееше своя сиво-синкав живот. Момичето завърши на пронизваща нота и опъна ръце в отговор на аплодисментите. И тогава той видя себе си — ето го, излиза на сцената, с щедра усмивка изпраща припърхващата към кулисите певица.

Той е Дон Дентън. Днес е сряда. От осем до девет вечерта по първи канал тече неговата програма „Дон Дентън шоу“, записана през деня.

На телевизионен жаргон „Дон Дентън шоу“ се нарича „консерва“ — записва се в три подир обед, а се излъчва като пряко предаване в осем. Тъй синдикатите не могат да настояват за извънреден труд.

Дентън задължително гледаше програмите си. Не от себелюбие, а от професионална добросъвестност.

Днес следобед, веднага след записа, обядва в „Атинската зала“ и пое към къщи. Разбира се, сам. Не можеше да търпи някого до себе си по време на собственото си предаване. Дон ясно помнеше как влезе в жилището си, сложи джинси, спортна риза и мокасини, наля си чаша уиски и се опъна във фотьойла, направен като миниатюрно писалище.

На екрана се появиха надписите „Дон Дентън шоу“. Името му припламна трикратно, изцвили тромпет, камерата показва спуснатата завеса, тя се разтвори и се показа собствената му мутра, посрещната с взрив от аплодисменти.

Намръщи се. Твърде много аплодисменти... Ентусиазмът на клакьорите трудно се контролира, трябва да каже на звукооператора малко да ги тушира. Дон изписа няколко думи в бележника.

Лицето му на екрана се озари от неотразима усмивка. Заговори бързо, изстреля одобрения от дирекцията виц за правителството. Изчака смехът да стихне. След това обяви певицата. И точно тогава...

Да, сцената ясно изплува в паметта му. Зад гърба му вратата се хлопна.

Обърна се нервно. Тече предаването му, дявол да го вземе, не може ли без досадници! Всички знаят, че в средите между осем и девет отсъства за всички без изключения!

В осветения хол изплува фигура, наметната по зимному с доста широка шуба; Дентън дори не разбра дали е мъж или жена.

— Дявол да ви вземе — викна той, — нима не разбирате...

Точно от средата на фигурата пръсна жълт пламък, грохотът хлопна в стените и в същия миг певицата отново подхвана своето пронизително „Лека нощ, лека нощ...“

Бяха стреляли в него. Някой беше се вмъкнал и стрелял!

Дон рухна във фотойола. Нещо грамадно се въртеше в корема му, повдигаше му се. Но куршумът, изглежда, не беше там... не в крака... не в корема...

Тук! Отдясно на гърдите. Кофти място, много кофти.

Публиката започна да свири и да тропа. Дон извърна изкривеното си лице — поощрително се усмихваше на себе си от екрана, казвайки на комика: „Вие знаете, разбира се, колко трудно се свиква с нова кола...“

Трябва да позвъни за помощ! Куршумът е спрял в гърдите му и това е кофти, много кофти място. Трябва да се надигне, да вземе слушалката, да набере номера...

Опита се да опъне дясната си ръка и тя мигом отиде някъде далеч, на милиони километри. Направи опит да се наведе напред, но болката веднага го удари в главата. Лицето му се изкриви в ужасяваща гримаса.

Половината му тяло беше парализирано. Само главата и ръцете ги биваше за нещо. Боже мой, умира! Смъртта се беше настанила в тялото му и го ядеше отвътре. Трябва веднага да повика бърза помощ, докато не се е добрала до сърцето му.

Отново се наведе напред, болката буквално го прониза и закрещя. В отговор телевизорът се закикоти като луд. Вдигна очи към екрана, откъдето комикът му намигваше.

— За Бога — прошепна Дон.

— Няма значение — отвърна комикът. — В багажника имам резервен двигател.

Телевизорът се разтресе от кикот.

Комикът отново намигна на умиращия, махна за поздрав и се отдалечи с походка на петел.

Собственото му лице — здраво и гладко избръснато, се усмихваше след отиващия си комик:

— Великолепно, Еди, браво!

— За Бога — прошепна Дон.

— А сега пред вас ще се появи... Кой ли? Познайте кой — питаше образът.

Кой? Кой го направи? Кой го застреля? Дон се опитваше да съшие мислите си. Нищо, някаква лепкава паяжина.

Ключ. Сякаш отново чу ужасяващото превъртане на ключа.

Само четирима на този свят имаха ключове от жилището му. Нанси, съпругата му. Бяха се разделили, но с още неоформен развод.

Герб Мартин, неговият сценарист.

Мъри Стоунмен, помощникът му.

Еди Блейк, комикът, гвоздеят на програмите му.

Значи може да е някой от четиримата. Всички те знаят, че по това време задължително ще си е вкъщи, задължително сам и задължително пред телевизора. И имат ключове.

Един от четиримата. Като в танц четирите лица се завъртяха пред съзнанието му — Нанси, Герб, Мъри и Еди. Затвори очи, опита се да се съсредоточи. И четиримата толкова го мразеха, че всеки от тях би могъл да дойде и да го простреля.

Стана му тъжно.

Собственият му глас обяви от екрана:

— Моля ви, професоре.

Отвори очи. Боже мой, за малко да не потъне завинаги в небитието, завинаги!

Не! Трябва да остане жив!

Кой от тях?

Кикотът на публиката разтърсваше стаята.

Дентът с усилие погледна към екрана. На сцената Еди Блейк завършваше номера си с професора. Той ли?

Еди Блейк откряна вратата на личната му гримьорна.

— Искал си да ме видиш, Дон?

Беше шест и нещо, записът току-що беше завършил. Дон, седнал пред огледалото, изтриваше грима си. Не се обърна, когато в огледалото до лицето му се появи лицето на Еди.

— Влез — каза. — Затвори вратата.

Еди влезе, затвори вратата и някак неловко се облегна до стената. Щръкналата му перука стърчеше иззад кепето, гърбавият нос рязко се отделяше наред лицето, дългото му тяло потръпваше сякаш от неразличим тик. Дон мълчеше. Старателно сне грима си, след това се обърна и спокойно изрече:

— Днес беше отвратителен. Не помня да си работил по-лошо.

Еди поруменя, лицето му се напрегна, но се опитваше да изглежда спокоен.

Дон запали цигара, след това бавно, по-бавно от всякога пусна струйка дим и попита:

— Пак ли започна да се цепиш, Еди?

— Какви ги говориш, Дон! — бързо реагира Еди.

— А може би бързаш да се чупиш, а? За да успееш за шоуто в Бостън, така ли?

— Бачкам на пълни обороти, Дон. Изцеждам се като куче.

— Шоуто е по първи канал — продължи лениво Дентън. — Знаят те само благодарение на моята програма. Закъде си без мен, Еди?

Еди не отговори. Тъй си е, цял живот беше бачкал в треторазредни вариетета, „Дон Дентън шоу“ стана за него перото от Жар-птица. След предаването отвсякъде се сипеха предложения за участие и в частност от един бостънски нощен клуб, където, доколкото знаеше Дентън, плащаха на Еди много пари.

— В договорът ни е записано, че не можеш да участваш в други представления без моето съгласие.

— Разбираш ли, Дон, аз...

— Досега гледах на номерата ти през пръсти, но край. Забранявам ти всякакви странични участия. Напомням ти, че ти

бачкаш за мен. Край, Еди. Ще се видим на репетицията.

Обърнат към огледалото, Дон започна да разкопчава ризата си. Зад гърба му пребледнелият Еди направи крачка напред.

— Чуй ме, Дон, това не е сериозно...

Дентън не го удостои с отговор.

— Можеше да ме предупредиш... Разбирам, Дон, но в събота трябва непременно да бъда в Бостън. Вече обещах.

— Сам си си виновен.

— Но за мен това е много важно, Дон!

— Свършихме приказките, Еди.

Еди закрещя отчаяно:

— Ти сам изпорти предаването! Можеш да правиш номерата си само с предварително записан смях, бездарник такъв!

— Ах ти! — изрева Дентън. — Ще те смажа като въшка! Теб повече жива душа няма да те види! Ще миеш чинии за парче хляб!

Дентън се опитваше да го различи през пелената от болка — Еди Блейк? Наистина ли Еди Блейк?

Имаше всички основания да го направи. Ако Дон Дентън влезе в гроба, кой ще води предаванията? Разбира се, Еди, най-добрият съчинител. Смъртта на Дентън ще бъде идеален трамплин за него.

В телевизора избухнаха нови гласове. Опита се да погледне към екрана. Рекламен клип. Мъж и жена, щастлива двойка, никакви проблеми — и тайната на тяхната сполука е в разтворимото кафе на фирма „Бюлинг“.

Щастлива двойка. Помисли си за Нанси. И за писателя Герб Мартин.

— Реших да се разведа, Дон.

Той спря да дъвче.

— Не.

Тримата — Дентън, Нанси и Герб — седяха в „Атинската зала“. Нанси беше помолила за среща, като каза, че имат важен разговор.

— Не виждам никакъв смисъл да упорстваш, Дон — рече Герб. — Ти отдавна вече не обичаш Нанси. И тя не те обича. Не живеете заедно. Защо тогава?

Дон хвърли злобен поглед към Герб и насочи вилицата си срещу Нанси.

— Тя е моя жена. И ми принадлежи.

— Мога да се разведа и без твоего съгласие — каза Нанси. — Мога да замина за Невада...

— Ако има развод — отсече Дон, — аз ще подам молба. И не виждам защо трябва да напускаш този щат. Бъди сигурна, ще намеря свидетели на съпружеската ти невярност. Нещо повече, любовникът ти в миналото е бил комунист.

— Това вече е изтъркано, Дон — промърмори Герб. — Колко време мислиш да размахваш този байрак?

— Докато има черни списъци, пиленцето ми.

— Времената се промениха, черните списъци вече...

— Ако искаш, да проверим? Може би ще ти е в помощ?

— През трийсет и осма...

— Пиленцето ми, няма значение кога си бил с червените, прекрасно го знаеш. Ти си добър сценарист, аз съм доволен от теб. Но само да си мръдна пръста и ще те изхвърлят не само от телевизията, но и отвсякъде!

— Защо ни преследваш? — захлипа Нанси и седналите наоколо любопитно извърнаха глави.

Дентън притисна устните си с хартиената салфетка и се изправи.

— Ти ме попита, аз ти отговорих.

— Мога ли да те помоля за една услуга? — рече Герб. — Постарай се по пътя към къщи да попаднеш под някое такси.

— Не се шегувай с него, Герб — каза Нанси.

— Сигурна ли си, че се шегувам? — сериозно попита Герб.

— Не, без шега, приятели — каза гласът от телевизора. — Анна и Ден наистина са най-добрата танцова двойка в света!

Облегнат назад, Дентън с отчаяние гледаше собствения си екранен образ. Движеше се свободно, смееше се, пляскаше. Беше жив, невредим, щастлив.

Кой? Герб? Нанси?

Той се напрегна да си спомни появилия се за миг в хола силует. Мъж или жена? Трудно беше да се определи: някаква неясна маса в косматото палто, черен контур на фона на осветения хол. Под палтото прищълецът би могъл да бъде кльощав като Герб или дебелак като Мъри Стоунмен.

Анна и Ден, най-бездарната танцова двойка, тропаха по подиума. Зад кулисите дебелакът Мъри бършеше потното си чело, ръмжейки:

— Добре изглеждат, Дон, нали? По цялото крайбрежие се появиха великолепни отзиви за тях.

— Изглеждат отвратително.

— Ама ти сам се съгласи да ги пуснем!

— По твоя препоръка. Не бях ги виждал.

Мъри поклати глава.

— Разбира се, Дон, сам ги предложих.

— Колко ти бутнаха, Мъри?

Лицето на Мъри стана още по-алено, а устните му се свиха за образа на оскърбената невинност.

— Как можа да си помислиш, Дон...

— Питам колко, Мъри?

Кръглото лице се издължи.

— Петстотин.

— Много добре. Ще ти ги удържа от хонорара.

— Честна дума, отзивите са страхотни. Ако искаш, ще ти покажа изрезките от вестниците.

Без да му обръща внимание, Дентън продължи:

— Не забравяй колко ми дължиш.

— Точно това исках да ти кажа. — Лявата ръка на Мъри търкаше кърпичката по челото. — Реших да изкарам нещо, за да започна да ти се издължавам от този месец. Това искаш, нали, Дон?

— Че после да ми плюеш в сурата и да захванеш свое бачкане, нали? Ще съжалявам, Мъри. Трябваш ми тук.

— Нима съм решил да те напускам, какви ги говориш!

— Лъжеш! Искаш да започнеш собствено шоу с Лиза Лайл!

Отново оскърбената добродетел.

— Кой ти е внушил такива идиотщини! Изобщо нямам...

— Засега не се притеснявам. Първо ще трябва да ми върнеш задълженията си със съответните проценти. Тъй че по-добре разкарай твоя мерак с Лиза.

Бурни аплодисменти. Танцьорите се покланят.

— Махай се и повече да не ми се мяркаш пред очите!

Дон натъкми усмивката си и се показа от левия край.

— Като последен номер от нашата вечерна програма, скъпи приятели, ви предлагаме да послушате една току-що изгряваща звезда

— през март тя дебютира със собствено шоу и сигурно вече я познавате. На вашите екрани — Лиза Лайл!

Дентън видя как блестят покритите с емайл зъби на неговия двойник от екрана.

— Тя иска да започне с Мъри... — прошепна той на изображението си.

Мъри? Той ли го простреля?

Кой?

Пространството между него и телевизора се деформира и замъгли. Запремига често, изплашен, че това ще е краят. В пелената изплуваха четиримата — Нанси и Герб, прегърнати и тържествуващи, Еди Блейк — малко встрани и с поглед отвисоко, Мъри — с искрящи от омраза очи.

— Кой от вас четиримата? — изхриптя Дентън.

— Когато умреш — рече Нанси, — ще мога да се омъжа за Герб.

— Когато умреш — рече Герб, — повече няма да ме плашиш с черния списък.

— Когато ти умреш — рече Мъри, — вече няма да съм ти задължен. Ще направя свое шоу с Лиза Лайл.

Кой от вас? Кой?

— Спектакълът завърши, скъпи приятели — му отвърна образът.

— Почакайте! Стойте!

— Надявам се, че прекарахте една приятна вечер — продължи да се усмихва образът.

— Не си отивай! — прошепна Дентън.

Образът деликатно му махна с ръка, сякаш молейки го да не се прави на глупак.

— Помогни ми! — закрещя Дон. — Набери номера!

За онзи от екрана нямаше нищо по-просто — само да вземе слушалката, да набере две цифри...

Идиотският образ от тъпата полирана кутия само махна „бай-бай“ с върха на пръстите си и изпрати въздушна целувка на умирация.

— Помогни ми! — изрева Дентън и се закашля.

Образът се отдалечи, отдалечи и постепенно се разтвори в нищото:

— Обичам ви! Всичко хубаво! И лека нощ!

Публикувано във вестник „Нова Орбита“, броеве 17–18,19-20,21-22/1993 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.